

UNIBERTSITATEAN SARTZEKO PROBAK
2006-2007 IKASTURTEA
GREZIERAZKO AZTERKETA

PROPOSATZEN ZAIZKIZUN BI GALDERA-SORTEN ARTETIK BATI ERANTZUN

1. GALDERA-SORTA

Ziro bere soldaduak lerrokatzen ari da, Artajerjes bere anaiaren aurkako gudarako.

“Zalaparta handia sortu zen orduan; greziarrak, eta guztiak ere, beldur baitziren Erregea (Artajerjes) beren gainean eroriko ote zen berehalako batean, antolatzeke denborarik eman gabe. Κῦρος¹ τε καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἄρματος τὸν θώρακα ἐνέδυσ² καὶ ἀναβὰς³ ἐπὶ τὸν ἵππον τὰ παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας ἔλαβε⁴, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι⁵ παρήγγελλεν ἐξοπλίζεσθαι καὶ καθίστασθαι⁶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν ἕκαστον⁷”.

XENOFON, *Anabasis*, I, VIII, 2-4

OHARRAK:

(Letra etzanean eta kaxotxen artean dauden esanahiak dira testu zati honi dagozkionak).

- 1.- Κῦρος: “Ziro”, Cunaxako gudan (K.a. 401. urtean) hil zen; izan ere, guda horri buruz ari da testua.
- 2.- ἐνδύω aditzaren indikatiboko 2. aoristo aktiboa, singularreko hirugarren pertsona.
- 3.- ἀναβαίνω aditzaren aoristoko partizipio aktiboa, nominatibo maskulino singularra.
- 4.- λαμβάνω aditzaren indikatiboko 2. aoristo aktiboa, singularreko hirugarren pertsona.
- 5.- πᾶς, πᾶσα, πᾶν-en datibo maskulino plurala.
- 6.- Καθίστημι aditzaren orainaldiko infinitibo erdipasiboa.
- 7.- Akusatibo maskulino honek **ez** du komunztadurarik τάξιν-ekin.

GALDERAK:

- 1.- Grezierazko jatorrizko pasarte horren itzulpena (6 puntu).
- 2.- Testuan akusatiboan dauden hitzen iruzkin morfologikoa eta sintaktikoa (puntu 1).
- 3.- **Hipodromo, panteoi, kiromantzia** hitzak testuan dauden hitz grekoetatik datoz. Azaldu horien esanahi etimologikoa beren osagaietako bat, bederen, antzemanaz (puntu 1).
- 4.- Garatu laburki bi argumentu hauetako **bat** (puntu 1):
 - a): Prosa: historiografia eta oratoria grekoak.
 - b): Aro arkaikoa: greziar kolonizazioa.
- 5.- Pasarte osoaren iruzkina (orientabide gisa gai hauei jarraitzen ahal diezu: egilea, garaia, lanak, pasartearen ideiak, kulturari buruzko edukia, betiere, gai teorikoekin edo oraingo munduarekin loturik, eta zure iritzi kritikoa) (puntu 1).

2. GALDERA-SORTA

Troiako gerraren oinarri mitikoa. Menelaok Agamemnoni eskatu dio Troiaren aurkako espedizioa prestatzeko.

"Μενέλαος¹ δὲ αἰσθόμενος² τὴν ἄρπαγὴν³ ἦκεν εἰς
Μυκῆνας⁴ πρὸς Ἀγαμέμνονα⁵, καὶ δεῖται⁶ στρατείαν ἐπὶ
Τροίαν⁷ ἄθροίζειν καὶ στρατολογεῖν ἐν τῇ Ἑλλάδι⁸. ὁ δὲ
πέμπων κήρυκα πρὸς ἕκαστον τῶν βασιλέων τῶν ὄρκων⁹
ὑπεμίμησεν ὧν¹⁰ ὤμοσαν¹¹, *eta bultzatu zituen bakoitzak bere andrearen
segurtasunaren alde begiratzera, esanez iraina berdina zela eta orokorra Helade osorako*".

APOLODORO, *Liburutegi Mitologikoa, Epitomea*, III, 6.

OHARRAK: (Letra etzanean eta kakotxen artean dauden esanahiak dira testu zati honi dagozkionak).

1. "Menelao", Espartako erregea, Helenaren senarra.
2. αἰσθάνομαι aditzaren bigarren aoristoko partizipioa.
3. ἄρπαγή, ἦς (ῆ): "bahiaketa" "lapurreta".
4. "Mizenas": pluralean deklinatzen da: Μυκῆναι, ὧν (αἶ)
5. Ἀγαμέμνων, ονος (ὸ): "Agamemnon", Mizenaseko erregea.
6. "eskatu zuen".
7. Τροία, ας (ῆ): "Troia".
8. Ἑλλάς, ἄδος (ῆ): "Heladea", "Grezia".
9. ὑπομίμησκω aditzak eskatutako genitiboa: "gogoratu".
10. Genitiboan dago bere aurrekariak erakarrita (akusatiboa izango litzateke, bestela).
11. ὤμοσαν aditzaren indikatiboko aoristo aktiboa, pluraleko hirugarren pertsona.

GALDERAK:

- 1.- Grezierazko jatorrizko pasarte horren **itzulpena (6 puntu)**.
- 2.- Testuan akusatiboan dauden hitzen iruzkin morfologikoa eta sintaktikoa (**puntu 1**).
- 3.- **Estrategia, basilika, entzefalo** hitzak testuan dauden hitz grekoetatik datoz. Azaldu horien esanahi etimologikoa beren osagaietako bat, bederen, antzemanaz (**puntu 1**).
- 4.- Garatu laburki bi argumentu hauetako **bat (puntu 1)**:
 - a): Epika: Iliadaren eta Odisearen forma eta edukia.
 - b): Aro helenistikoa: Alexandro Handiaren inperioa.
- 5.- Pasarte osoaren iruzkina (orientabide gisa gai hauei jarraitzen ahal diezu: egilea, garaia, lanak, pasartearen ideiak, kulturari buruzko edukia, beti ere, gai teorikoeekin edo oraingo munduarekin loturik, eta zure iritzi kritikoa) (**puntu 1**).